

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
ROZDZIAŁ I	
WOJNY MORSKIE W HISTORII EUROPY	11
Przemiany w wojnach morskich	11
Chaotyczna historiografia	14
Wojny, państwa i społeczeństwa w narracji historycznej	20
ROZDZIAŁ II	
TECHNIKA, TAKTYKA I STRATEGIA	29
Rozwój techniczny a organizacje i sieci	29
Działła na morzu	33
Okręty wojenne	38
Działła, strategia i taktyka	46
Taktyka i formacje flot	49
ROZDZIAŁ III	
MARYNARZE, ŻOŁNIERZE I ZMIENIAJĄCE SIĘ	
MORSKIE SPOŁECZNOŚCI	55
Morze – brutalne miejsce pracy	55
Żeglarze, społeczności i państwa	57
Dowodzenie okrętami i flotami	62
Branki, ochotnicy i galernicy	71

ROZDZIAŁ IV**PAŃSTWA, ORGANIZACJE I WOJNY MORSKIE 79**

Procesy państwowotwórcze i nowożytne marynarki wojenne 79

Państwa terytorialne i centra nadmorskie 84

Organizacje, rynki i sieci powiązań 89

Ekonomia handlu, przemocy i emporiów handlowych 93

ROZDZIAŁ V**PORTUGALCZYCY NA WODACH AZJI, 1498-1600 97**

Mała potęga na wielkim oceanie 97

Interpretacje historyczne 106

Wojna morska w sferze wpływów biurokracji konfucjańskiej 112

ROZDZIAŁ VI**MORZE ŚRÓDZIEMNE – PORAŻKA IMPERIÓW 117**

Zonchio 1499: decydująca bitwa 117

Upadające i powstające imperia: Wenecja, Turcy osmańscy
i Hiszpania 119

Turcy, Habsburgowie i Francja, 1510-1559 123

Apogeum wojny galer, 1559-1580 128

Triumf prywatnej przemocy, 1580-1650 132

ROZDZIAŁ VII**FORMOWANIE SIĘ PAŃSTW MORSKICH I BUDOWA
IMPERIÓW NAD BAŁTYKIEM 139**

Od kupieckiej do królewskiej potęgi morskiej 139

Początki nordyckiej potęgi morskiej, 1500-1570 143

Sprzedaż ochrony i budowa imperium, 1570-1650 153

ROZDZIAŁ VIII**WOJNA W EUROPIE ZACHODNIEJ DO 1560 ROKU 161**

Możliwości tworzenia państw i prowadzenia handlu 161

Wojna morska z niewieloma bitwami 168

ROZDZIAŁ IX**WOJNA NA ATLANTYKU DO 1603 ROKU 177**

Kryzys i zmiana w Europie Zachodniej 177

Wyzwania dla hiszpańskiego monopolu w Ameryce do 1585 r. ... 180

Europejskie wojny domowe na morzu, 1559-1585 184

Konflikt angielsko-hiszpański, 1585-1603 190

ROZDZIAŁ X**PIERWSZA WOJNA GLOBALNA NA MORZU, 1600-1650 ... 201**

Imperia, embarga i emporia 201

Wojna zamorska, 1598-1650 206

Wojna w zachodniej Europie, 1603-1635 215

Starcie flot bitewnych, 1635-1650 218

ZAKOŃCZENIE 225**MAPY 227****ZAŁĄCZNIK: NAJWIĘKSZE FLOTY OKRĘTÓW
ŻAGLOWYCH I GALER, 1500-1650 235****WYBRANA BIBLIOGRAFIA 237****INDEKS 243**

Książka ta została napisana dzięki grantowi z Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu w Sztokholmie na opracowania dotyczące procesów państwowotwórczych i rozwoju sztuki wojennej w okresie nowożytnym. W następnej książce zamierzam zaprezentować dalsze wyniki tych badań. Pod koniec prac otrzymałem także grant od Fundacji Trzechsetlecia Banku Szwecji na badania nad organizacją nowożytnej szwedzkiej floty.

Dziękuję mojej żonie Yeo Sang Kum i naszej córce Jili za obecność w moim życiu.